

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI, KÖZGAZDASÁGI ÉS
SZÉPIRODALMI MEGYEI KOZLÖNY.

Megjelenik hetenként háromszor: vasárnap, kedden (féléven) és esztőtörtökön.

Szerkesztővel értekezhetni: naponta délelőtt 11 óratól 12-ig.

ELŐFIZETÉSI DÍJ,
hátréla hátréla hátréla
Egész évre . . . 8 frt.
Fél évre . . . 4 " 4
Negyed évre . . . 2 " 2

Kiadó hivatal:
Nadasch, Muzsik és Partics
könyv- és könyvnyomtatási
a városközpontban, hová
az előfizetéseket és hirdete-
sek küldendőek.

Hirdetések lapunk számára felvételnek: Budapestben, Lang Lipót, Gőzillatár 3. sz. — Haasenstein & Vogler, Dorottya-utca 11. sz. — Goldberger A. V. Váci-utca.
Külföldön: Bécsben, Mosse Rudolf 1. Seilerstätte Nr. 2. — Haasenstein & Vogler 1. Wallfischgasse Nr. 10. — Daube G. L. és társa 1. Wollzeile Nr. 12. — Oppelk A. I. Stubenbastei Nr. 2.
Dukés Miksa 1. Riemergasse Nr. 12. — Stern Mörizt 1. Wollzeile Nr. 25. — Rotter és társa 1. Riemergasse Nr. 13. — Danneberg I. H. Czerninplatz Nr. 5.
Hamburgban, Haasenstein & Vogler. — Frankfurtban aM. Daube G. L. és társa.

ELŐFIZETÉSI DÍJ,
vidékes postán küldve:
Egész évre . . . 9 frt — kr.
Fél évre . . . 4 " 50 "
Negyed évre . . . 2 " 25 "

Szerkesztési iroda:
Sólet-utca s csendő-utca
sarkán, Hofeneder-fele ház-
ban, hová minden a lap szel-
lemi részét illető közlemény
küldendő.

Értesítetlen levelek nem
fogadtnak el. Közlötök
nem adtnak vissza.

Bács-Bodrogh megye tavaszi közgyűlése.

— 1883. évi április hó 17. és 18-án. —

Sokan nem emlékeznek arra az időre, hogy Bács-Bodrogh megyének ilyen népes s ilyen élénk, tanulságos közgyűlése lett volna. Valóban e közgyűlés díszére valik megcsonkított. Ott láttuk a virilisták s választott tagok urak többségét, mondhatnók összességét. És milyen lefolyása volt e közgyűlésnek? Minden oldalról a legmelegebb érdeklődés a közügyek iránt sugározott élénk, minden felül legjobb a jóakarát közügyeinkben lendíteni emelkedett fölszűrre. S ha visszatérünk a följölyt 1882. évre, a közgyűlésekre, melyek azon évben tartattak, csodálkozással kerüjük: **honnan e változás?** A tavalyi közgyűléseket egy megnevezhetetlen apathia, zsibbadtság és közöny jellemzte. Egyhangú és merev lefolyása volt valaminegy, mely egy gép monoton zakatolásához hasonlíthatott. — Emlében a 83-ik év első közgyűlése eleven, pezsgó volt, mintha csak a kikelet hozna új életre az emberek szívében a közügyek iránti lelkesedést is.

Jellemző e közgyűlés két szempontból. Az első arra a megdöntenetlen meggyőződésre vezet, hogy megyei kormányzatunk hibái és hatranyai mellett jótékony és adataos hatása s nem szolgálat okot túrlódásokra és visszavonásokra. A közgyűlés képe egy megegyezett emberet mutatja. Bács-Bodrogh megye közönsége csak összességében hálás szeretettel és bizalommal viseltetik vezetői iránt. A szaziele huzo onos érdekek, a közgazdaság ezértele miseriali között megyének első tisztviselője erélyesen s szabatosan alja meg helyet. A törvény ore, a kormány képviselője, a megyének mondhatni külső dekoruma pedig — a főispán valosággal díszére valik e megyének. Legalább ennek adott kifejezést a közgyűlés sokszor zajos és lelkes eljenzese. Nincs okunk tehát csomót kakau keresni, elegendetlenkedni, búsmagyarkodni, nincs mindaddig, míg a megyei közgyűlések a szeretet és ragaszkodás mind megannyi jelei lesznek.

De mondhatna valaki, hogy a közgyűlés magaviselete mit sem bizonyít. Az óhatás s talán erdekelte. Igaz — magát a közgyűlést e tekintetben döntő tényezőül, legalább a független sajtóban elfogadhatunk nem lehet. Ez esetben keresnünk kellene tehát Diogenesként lampással az embereket, a kik a közgyűlés magaviseletével szemben az ellenkező meggyőződést hirdessek, s a kik legyenek egyrészt elegendő kapacitások és elegendő érdeklődésnek is ahhoz.

A második szempont, melyből kiindulva a följölyt közgyűlés jellemző — az, hogy az oppositio ugyancsak gyer és erotien nyilatkozományaival szemben türelmetlen és személyeskedő. Olyannyira kihait e közgyűlésből meg a gondolat is valamineg az előjárósággal ellentétbe jöhetni, hogy ha netán találkoznak egyesek, kik megis itt-ott opponálni mernek, azokat aüg haligatják végig, s ha végig hallgatnak, ügyelemben sem veszik. Keptelenség tehát arra gondolni is, hogy e megyében oppositio létesüljön. Az itt természetlen talajra talál meg akkor is, ha csirmagva az onerzet- s jozan eszblől fakad.

Dicséretre legyen azonban mondva ez előjáróságnak, hogy e türelmetlenséget nem istapolja, ha mindjárt — a mi természetes — el is tüni,

Mi részünkről fölfötte óhajtanók, — hogy daczára a megyei igazgatás minden tekintetben kifogástalan s szabatos voltának, **alakulna egy önerzetes önzetlen oppositio**, mely ha nem is vállalkozik az **akadékoskodás** halatlan szerepére, de az ügyeknek a törvényes mederben való folyását szigorúan ellenőrzi. Erre kiválóan volnaak hivatala virilistáink. Vagyonilag független emberek, kik előtt egyéb e hazafias ügybuzgóság nál nem lebegett. Sajnos azonban a megyei virilisták éppen nem akarnak ily irányban tevékenységet kifejtetni, sőt e törekvést masokban sem istapólják, és talán maguk igyekeznek elfojtani. Ily körülmények közt valóban nagy szerencsének vallhatjuk, hogy megyénk élén önzetlen s ügyszertettől áthatott, tevékeny egyének állanak. Ez ugyszóvalan fölöslegessé is teszi az oppositio. Mert ha történik is alulról törvénytelenség, ha itt-ott e megyei kormányzat hézagoknak mutatkozik, erélyes főispánunk nem takargatja a sebeket, ellenkezőleg, rámutat még ott is, talán a megkövetlenebbül alárendeltjei s a miközösével solidáritásban álló közegekkel szemben is, s orvosolja azokat. Nem tomjenezés, nem is érdeklajhászó hizekedés mondatja azt velünk, hogy Sándor Béla főispán ur törvényeink s megyei automiánk ore, kit soha se vezérel más, mint igazságszeret. S ha megjeleneset a megye közönsége éljenriadallal szokta fogadni, — ez a lelkesedés tetszik nekünk, s emeli önerzetünket . . . Igen! Kell is becsülnünk az igazságos embert, kell is szeretnünk az oszinteséget s keil lelkesülnünk a hazafisággal! Mert hisz az oly ritka ma-napság!

Lehet s csak embertudó, hogy valakit, ki szazezer ember legszentebb érdekeit vedi igazsággal s férfiasan.

Betejezesül meg csak azt: vajha minél gyakorabban lennenk tanui a megyei bizottsági tag uraknak a megyei ügyek iránt tanusított imily meleg érdeklődésnek!

A fővárosi sajtó es Spanga.

A mit a fővárosi sajtó véghez vitt a judex curiae meggyilkoltatása ügyében, — az megis csak naniatlan. Olivastunk dírtirnyaboktól, melyekben egyik másik lap egekig dicséri a sajtó magasztos missioját a bunügyek feideritése körül. Egyik-másik lap Spanga elfogatását egyedül a fővárosi sajtonak tulajdonítja. Szóval: a fővárosi sajtó mindazt a mit az országbiro gyilkosairól össze-vissza írtaikait, egészen helyen valonak találja, söt nem atálja dicsérni is. De ez a dicséret ugyancsak szomorú világot vet a magyar sajtó értelmiségére. Hogyan? Hat nem pusztán anyagi indokok, eilemesség, a concurrentia kizsákmányolása, az erdekes utáni hajsz, a praenumerans-igodóság vitte rá a fővárosi sajtót, hogy egy nyomorult gazemberrel össze-vissza írkaíjon igazat, hazugot, fölöslegest s artatlan noket becsmerlő ragalmakat? Nem ez, a mit talán meg méltányolni is lehetne, hanem valóban egy nemes ösztön a bunt földeritem?

No ez akkor ketsegbecjto.
Mert ha meg meg kell bekülnünk azzal a gondolattal, hogy ma a sajtó kufarabb a kufárnál, uszorasabb az uszorasnál, handlébb a handiénál — isten neki, de azzal megbekülni, hogy a sajtó e kufársága-, uszoraszkodása-, handléságában meg valami dicsót, nemeset is lát, bizony keserü egy tudat. Mert a sajtó eljárása az országbiro gyilkosajával szemben nemhogy valami csekély részben s dicséretet hordott volna magán, ellenkezőleg annak hatása csak demoralizáló s bunre esábito lehetett.

Ime a tény. Majláth György meggyilkoltatott. A minden bizonynal érdemes államfértü halála erzekeny csapás volt nemzetünkre. A sajtó foglalkozott vele három napig, s ez alatt elmondott mindent a szerencsétlen nagy halotról, a mit csak mondhatott. Akkor azután elkezdett gyilkosairól beszélni.

Beszélt egyik nap úgy, mint a másik nap hosszú hasabokun keresztül, hazudott jobbra-balra s ez eltartott három hétig s tart még ma is. Egy-szer csak halhatatlanná lett négy gazember. Van-e Magyarországon söt talán a külföldön is ember, a ki ne ismerné Berecz, Jávör és Pitélyt s ezek dicső fejt Spangát, Spankát, Sporgát, Spongát, stb.? A gazemberek, a kik tudomást szerenek maguknak e Spanga hostetteiről, megszegeynulve érzik magukat e hosszú avanszirozott kollegával szemben. A becsületes ember megbántódva veszi tudomásul, hogy Spanga itt és ott mulatott a bordélyházban. Az író a ki nem tud az ugorkafára folkapni, írjaikly a Spanga szerencsését. A nagy közönség pedig moróhó falja a sürgönyöket, melyekben mondatik, hogy: „Spanga nyugodt, láza nincs. Judy öránket ki-feckszendezi s megtisztítja Spanga száját. Hat órák egy eszéze levest ivott. Az éjjel nyugodtan aludt. Stb., stb.“

Mit? Még Arany Jánosunk utolsó órait se kísérete oly figyelemmel a fővárosi sajtó, mint e nyomorult gazemberét.

Azzal menthetné magát, hogy az fölfötte fontos dolog, vajjon Spanga életben maradt-e vagy se?

Pedig nem igaz! Mert a legjobb esetben is az fog megtörténni, hogy Spanga val s a czinkosok fölköttenek. S ha ez megnyugtatója a sértett jogrendet, az emberek igazságszeretét, — ezzel korantsem éreztet el, a mi után az igazságszolgáltatás törekszik, hogy t. i. a bunösök a buntol iszonyodjanak, s a társadalom megtisztuljon metelyeitől.

Nem! Mert a Spanga s hozzá hasonló vivásu emberek dicsőséget látnak abban, hogy az ő nyomorult s bun nélkül észrevétlen egyéniségük bunuk után az egész világot foglalkoztatja, s a sajtó jelen eljárása mellett inkább szaporodni, mint esőkenni fog a bunösök száma.

Dicső dolgoknak fogja tartani a gonosztevő, ha olyan tervet fozhat ki, melylyel a legelvetemültebb igazságot egy viendi véghez, hogy ott az igazságszolgáltatás keze utól ne érje egyhamar.

Ime, ezt eredményezi a fővárosi sajtó hirtelrangozása által. S ha komoly aggodalomtól elbemtünk annak tudatában is, hogy mindezt gseftelesi indokokból teszi a fővárosi sajtó, memiyvel inkább kell aggodnunk e fölfött, ha a sajtó elég meggondolatlan e tettét dicsóiteni. Nem akarjuk elvitátni azt, hogy a sajtó csakugyan hathatós eszköz lehet a bunnyomozásban. De ez nem hozza magával azt is, hogy a sajtó hosszú emeljen egy rablógylököt, elmondva róla olyan részleteket, melyek ártatlan embereket is blamálnak, s olyanokat, melyekhez senkinek semmi köze.

Ma-holnap, ha így halad a fővárosi sajtó a megindult nyomon, nem fogunk egyebet olvasni, mint rablógylökösökat, s azok hösét, kikről, ha közrekerültek azt is szükséges lesz tudnunk, vajjon jól vagy rosszul aludtak-e, jobb-e vagy ballabukkal keiték föl?

A ki pedig még csak rablógylökös se volt, — arra kar lesz a nyomdafestéket is pazarolni

Müller Gyula.

A párbaíró.

Par év óta járványos betegség nálunk a párbaírózás. Lepten nyomon újabb meg újabb eszt merül fel, s a mi a dologban a legsajnosabb s felhaborítóbb, a párbaíró-ésetek, jozan, s valóban lovasig emberek szemében minden tíz eszt közül alig egyszer képezhetné komoly párbaíró tárgyat.

Julia ajkán keserű mosoly lebegett. Mintha figyelembe sem venné a báró jelenlétét, ezt susogá, félig a grófnak, félig önmagához:

— Igaz, hogy a nap kiálszik örökre? Lehet örök homály? Azt mondják, hogy minden embernek van csillaga. S én gyakran láttam, hogy egy ily csillag lerohant az égről. Meghalt ilyenkor e csillag tulajdonosa? Lehet. De hát lebukhatik-e a fényes nap? S mégis azt mondják, hogy ő meghalt... Nem, nem lehet. Ezt valamely gonosz ember mondta. Ó... Aladár... a nap... ő meghalt volna. Milyen véres szavak vannak az ember nyelvében! Láttam a süstörgő mennykövet lecsapni... oh ép ilyen szö: ő meghalt! Hogy is lehet ily szót kimondani. S miként tudja meglátni e borzasztó valót a szem? El kellene rögtön homályosulnia. Ugy-e? Mondja — ez csak álom ugy-e? Álom! Én ébredni akarok. Ébresszen fel uram! Oh könyörüljön rajtam. Meg kell halnom, vagy a mi még iszonyatosabb; élnem kell... Gyűlöletes ember volt ő! Oh én őt gyűlöltem. Mégis mért halt meg? Igazság volt-e gyűlölöm őt? Ő meggyalázott. Higgye el uram, ő meggyalázott. Utáltam ez embert. Szerettem volna megfojtani önmagamat, ha csak rea is gondolok. Ki akartam tépni agyvelőmet, hogy ne tudjak rá gondolni. Melleme ütöttem, hogy benn szívem is megérezze haragomat, ha észrevetem, hogy rea gondolva, az dobogni kezdett. Oh mégis mért halt meg? Oh, jaj nekem! Mért halt meg? — Zokogástól fuldokolva folytató: Szörnyeteg volt, uram! Vadállat volt! Kegyetlen kinzom volt! Mégis mért halt meg? Oh jaj nekem! Mért halt meg? ...

Elhallgatott s egy ideig némán könyezett. Aztán, mintha egy eszme villámlotta volna át agyát, ezt susogá: — Fülebe sügom, hogy utána megyek. Hadd várjon reám. Megyek velem!

S felrohant a lépcsőkn, mintha megőrült volna. A báró megdermedve hallgatá szavait.

Lassanként jobban-jobban át meg áthatottan figyelt, vegre megeredtek könyvei. Midőn aztán a grófnő tovafojtott, mint egy holdkőros kezdte a kastély ajtja felé haladni, miközben ezt mormogta:

— Mind hibában! Szereti őt! Nekem mennem kell! Egyszerre göröcs szorítást érzett vállain, visszafordult, az agg Begeredy állt előtte. Az agg felriadva a lármától, hirtelen feleltve ruhait, az udvara rohant, s ott ép akkor Julia föleszmélését látta, szavait hallá.

Csakugyan, mintha e szó: „ő meghalt” mennyköcsapás lett volna rányerve, dult arccal, borzasan, küszölt ősz szakállalval, remegő alakjával borzasztó tekintetet nyújtott.

— Igaz, uram? Kérdé reszketeg, siró hangon. A bárónak eszébe jutott valami. A nélkül, hogy feleletet adott volna, nyult zsebébe s egy kis levélkét nyújtott át a grófnak.

Az agg hevesen bontá fel s a következőket olvasá: „Kifizettem a számlát.”

Hosszasan meredt e papírra, mintha értelmét akarna kibetűzni e sornak.

— Mit jelent ez? Meghalt?

— Párbaft vivott velem. Megsebesítem.

Az agg hátrátartottul, szólni akart, de nyelve megtagadta a szolgálatot; ezalatt a báró lassan kihaladott a kastélyból.

Az agg szerette volna visszahívni, s miután hatat fordítani láta, felemelé reszkető kezeit s az égbe nézett, mintha atkot kiáltana a báró fejére, vagy mintha beszszuert könyörgene.

S midőn a báró eltűnt szemei elől, visszafordult s a bejárat folyósója felé intéz-e lépteit. A lépcsőkn a háziasszonnyal találkozott.

— Nem látta Aladárt? Kérdé rémesen arczából kikelve.

A háziasszony zokogásba tolt ki. „Meghalt! Oh meghalt!” kiálta szivrepesztő hangon, s arczát kezei közé temetve, tovasietett.

A gróf utána kiáltá: — Asszony! Tudod-e, hogy ő boszúból halt meg. Im nézd: mit irt?

Azutan felsietett a lépcsőkn.

Fenn Eulália grófnéval találkozott; az kirsit szemekkel jött ki Aladár szobájából.

— Tudja-e grófné, szólítá meg az agg, hogy ezt boszúból tette? Im nézze: mit irt?

S minden utban talált szolgának elmondta ezt. Vegre betámolygott Aladár szobájába.

Benn ez idő alatt az orvos agyat készítettett, az ily veszélyesen megsebesítettek számára alkalmasat s befekteté Aladárt hanyatt, úgy, hogy feje alacsonyabban nyugodjék teste többi részeinél. Felbontá a köteleket Aladár melléről, s vizsgálta a sebet.

Ott állt mellette Julia, mint egy márványszobor, némán, hidegen. — Csak arczára leomló könyei árulák el, hogy él.

Az agg megfogta az orvost s megráztá. — Uram! Él még ez ember?

— Él, s ha isten segít, élni fog.

— Élni fog! Oh a gonosztevő, s még élni fog. Oh bár megboszullhatám magam! Élni fog! Oh átkozott! Orvos ur, kéjje mindenemet, ha ez ember még élni fog! Hallotta? Kérjen mindent. S ha kell, életmet is. Mi baja van e fickóknak? — Ez utóbbit oly lágyan, oly szelveden kérdé ...

— A golyó oldalbordái között hatolt be, de nem sérté a nemesebb részeket. A mellén valamely kemény tárgy, tán egy könyvecske volt, mi a golyó utját kitérté irányából. Négy hét múlva egészséges leend, ha isten ugy akarja.

— Ah! A nyomorult! Mint gyűlölöm! Orvos ur, mentse meg őt! Kérjen bármit dijul. Érti? Mentse őt, ha az még lehetséges, Oh mily boszulló lelke van!

Azutan kézen fogva Julát, ki gépileg engedett magával bánni, kivezeté a szobából, s valamely félreos zugban megállt vele.

— Leányom, szótl könyöz szenekkel; — ez ember isten segítségével még élni fog. De te őt sohasem fogod szeretni! Érted? Én megiltom neked. Ha te valaha ez emberhez nőül akarsz menni, ugy akkor végy egy éles kést, és döf szívedbe. Vagy mondá azt meg nekem, s majd én véget vetek életednek. Nem fogod őt szeretni soha. Ő szeretni fog téged, de te őt nem. Én megiltom. Akarsz engedelmkedni? Mindre a mi szent előttd, mondj: „igent.”

— Igen! szolt Julia, s fogai összevaczogtak a borzalomtól. Esküszöm, hogy nem leszek nője. S ha én ez esküt megszegem, akkor vedd atyám azt az éles kést s döf előbb enszívedbe, mielőtt tenszívedbe döfnéd! ... (Folyt. köv.)

Vasuti-menetrend.

A budapest-zimonyi vonal szabadka-ujvidéki vonalrésze

az alul megnevezett állomásokkal 1. évi márczius hó 5-én a közforgalom számára megnyitottat. Nevezett napot kezdve a vonatok ezen vonalrészen a következő jelölés menetrend szerint közlekednek:

Kilometer	Állomások	I., II., III. osztály
2112. számú vegyes-vonat:		
	Budapest	8:20
	Nagyvárad	4:25
	Szeged	3:40
	Szabadka	6:00
19	Csanáver	6:51
33	Topolya	7:42
49	Kishegyes	8:29
60	Vernász-Kula	9:19
73	Ó-Keér	9:56
86	Kiszács	10:31
102	Ujvidék	Érkez. 11:14
2111. számú vegyes-vonat:		
	Ujvidék	2:30
17	Kiszács	3:15
29	Ó-Keér	3:50
42	Vernász-Kula	4:45
58	Kishegyes	5:20
70	Topolya	6:20
83	Csanáver	7:00
102	Szabadka	7:50
	Budapest	6:58
	Szeged	12:00
	Nagyvárad	9:30

JEGYZETEK: Szabadkán a vonatok csatlakozásában állanak az alföld-fiumei vasút vonataihoz. Nagyvárad és Szeged felől es fele. — A vastagabb számok az esti 6 óráról reggeli 5 óra 59 percig számított éjeli órákat jelent. — A vonatok közlekedési ideje a budapesti idő szerint van kitüntetve. A *gal jelzett állomások vendéglovel vannak ellátva.

I. csász. kir. szabadalm. duna-gőzhajózási társulat.

A személyszállító gőzcsók menetrendje 1893. évi márczius hó 15-től kezdve továbbírt intézkedésig.

Felfelelé: BEZDÁNBÓL BUDAPESTRE: hétfőn, szerdán, csütörtökön, szombaton és vasárnap 9 órakor este.

Lefelé: BEZDÁNBÓL ZIMONYRA: kedden, szerdán, pénteken, szombaton és vasárnap 8 órakor reggel.

BEZDÁNBÓL ORSOVA- és GALATZIG: szerdán, pénteken és vasárnap 8 órakor reggel. A molnás-pésti vonatai a gőzcsók menetével közvetlen összeköttetésben állanak.

Felölös szerkesztő: MÜLLER GYULA. Kiadók és lap tulajdonosok: Nadasch, Muzsik és Partlics.

HIRDETÉSEK.

Előleges jelentés.

Miss Lena de Lazo

a valódi „ARANY LÉGY” (Mouche D'or) a galambkirálynő és társulata

átutazásuk alkalmából a zombori részvény színházban Szombaton 1893. évi ápril hó 21-én este fél 8 órakor ELŐADÁST tart.

GRANICHSTÄDTEN TESTVÉREK

Budapestről, Kristóftér 2. szám, ajánlják dúsán felszerelt

RAKTÁRUKAT mindennemű

arany, ezüst, ékszer és zseborákban.

3. SZ. Az árúhelyiség: 3. SZ. „VADÁSZKÜRT” szálloda.

